

ALGORYTM CZYNNOŚCI POLICJANTA PODCZAS INTERWENCJI WOBEC OSOBY WSKAZUJĄCEJ NA WYSTĘPOWANIE ZABURZEŃ ZE SPEKTRUM AUTYZMU (ASD)

1. Zgłoś dyżurnemu jednostki Policji, fakt podjęcia interwencji (legitymowania).
2. Zaplanuj podział ról/zadań (policjant legitymujący i asekurujący).
3. Zachowaj bezpieczną odległość (trójkąt bezpieczeństwa – pamiętaj, że osoby z ASD mogą zachowywać się agresywnie lecz „agresja” najczęściej nie jest formą ataku i nie kierowana jest wobec Ciebie).
4. Postępuj rozważnie i ostrożnie, cały czas zachowując czujność.
5. Weź pod uwagę potencjalną możliwość próby oddalenia się osoby (ucieczki) wobec której podjąłeś czynności i oceń sytuację (pamiętaj, że osoba z ASD może nie rozumieć Twoich poleceń oraz unikać kontaktu wzrokowego).
6. Przedstaw się podając: stopień, imię nazwisko w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych a w przypadku gdy jesteś nieumundurowany okaż także legitymację służbową (powiedz, że jesteś policjantem i tłumacz każdą czynność którą chcesz zrobić).
7. Podaj podstawę prawną i faktyczną przyczynę podjęcia czynności służbowych związanych z legitymowaniem (np. w związku z popełnionym wykroczeniem tj. przejściem „na czerwonym świetle” lub typowaniem osoby jako poszukiwanej czy zaginionej).
8. Poproś o okazanie dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby (dowodu osobistego, dokumentu paszportowego, zagranicznego dokumentu tożsamości, innego dokumentu zawierającego fotografię i oznaczonego numerem lub seria, informacji o osobie w postaci zdjęcia wraz z opisem wizerunku osoby lub odcisków linii papilarnych zgromadzonych w policyjnych zbiorach danych lub w zbiorach danych, do których Policja ma dostęp na podstawie art. 20 ust., 15 i 16 ustawy o Policji, oświadczenia innej osoby, której tożsamość została ustalona na podstawie dokumentów ww., pamiętaj, że musisz zadawać konkretne pytania np. czy ma Pan/i bilet na przejazd autobusem, legitymację lub inny dokument uprawniający do przejazdu).
9. Sprawdź autentyczność zdjęcia z rzeczywistym wyglądem osoby legitymowanej.
10. Zweryfikuj dane zawarte w dokumencie poprzez rozpytanie osoby (czynność przeprowadzaj cierpliwie i spokojnie nie denerwuj się, że sprawę musisz załatwić szybko „tu i teraz” i daj Sobie więcej czasu).
11. Wizualnie sprawdź, czy dokument jest autentyczny (tzn. czy nie jest podrobiony lub przerebiony).
12. Postępuj konsekwentnie i stanowczo zachowując zasady respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka (pamiętaj, że osoba z ASD jest nieufna, ale nie jest uprzedzona do policjantów i będzie współpracować gdy poczuje się bezpiecznie, spróbuj się „zaprzyjaźnić i zdobyć zaufanie”).
13. Nie prowokuj osoby legitymowanej wyzywającym zachowaniem (nie podnoś głosu osoby z ASD są nadwrażliwe na hałas źle go znoszą, w miarę możliwości wyłącz sygnały dźwiękowe i świetlne, pamiętaj także, że osoby te boją się psa nawet małego).
14. Umiejętnie prowadź rozmowę, zmierzając do rozładowania napięć (w szczególności w trakcie oczekiwania na sprawdzenie, zapytaj czy się denerwuje lub boi, jeżeli ma telefon czy chce zatelefonować do rodzica lub opiekuna, osoby z ASD często mówią o sobie w osobie trzeciej np. „On się zgubił”, „Ona się zdenerwowała” itp.).
15. Dokonaj sprawdzenia oraz dokumentu stwierdzającego jej tożsamość w policyjnych systemach informatycznych, posługując się przyjętymi kodami, w sposób uniemożliwiający słuchanie prowadzonej korespondencji przez legitymowanego i osoby postronne (§ 58 ust. 1 pkt 2 Decyzji nr 165 KGP z dnia 25 lipca 2017 r. w sprawie funkcjonowania Krajowego Systemu Informacyjnego Policji Dz. Urz. KGP z 2017 r. poz. 51 z późn. zm).
16. Po zakończeniu legitymowania poinformuj osobę o prawie złożenia zażalenia do właściwego miejscowo prokuratora – na sposób przeprowadzenia czynności (art. 15 ust. 7 ustawy o Policji, Dz. U. z 2017 r. poz. 2067, z późn. zm.).
17. O zakończeniu czynności poinformuj dyżurnego jednostki Policji.